

Lausuntopyyntö kansallisen energia- ja ilmastostrategian luonnoksesta

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja Suomen kansallisen energia- ja ilmastostrategian luonnoksesta. Lausuntopyynnön keskiössä ovat luvussa 2 esitetyt politiikkalinjaukset ja luvussa 3 olevat niiden vaikutusarviot.

Hallitus valmistelee energia- ja ilmastostrategiaa aidosti sidosryhmiä kuullen, joten strategian lausuntoversio ei ole vielä lopullinen dokumentti. Politiikkalinjauksia, vaikutusarviointeja ja taustatekstejä voidaan vielä muokata ja täydentää lausuntokierroksen jälkeen.

Tausta

Työ- ja elinkeinoministeriö on yhdessä muiden ministeriöiden kanssa valmistellut luonnoksen Suomen kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta. Strategiaa on valmisteltu koordinoitusti samaan aikaan lausuntokierroksella olevan taakanjakosektoria koskevan Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman (KAISU) kanssa. Strategian perustana ovat Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman kanssa yhteiset VTT:n vetämässä Kansallisen energia- ja ilmastopolitiikan uudet toimet ja -skenaariot (KEITO) -hankkeen mallinnukset ja analyysit. Linkki KEITO-raporttiluonnokseen löytyy tämän tekstin alta, kohdasta "Linkit".

Tavoitteet

Päähuomio sekä energia- ja ilmastostrategiassa linjattavissa politiikkatoimissa että niihin perustuvissa skenaarioissa kiinnitetään EU:n vuodelle 2030 asettamien ilmasto- ja energiatavoitteiden ja -velvoitteiden täyttämiseen ja teollisuuden puhtaan siirtymän vauhdittamiseen. Energia- ja ilmastostrategian ja aiemmin TEM:ssä valmistellun teollisuuspoliittisen strategian avulla edetään hiilineutraaliin ja myöhemmin hiilinegatiiviseen

yhteiskuntaan. Strategian tavoitteisiin pyritään mahdollisimman kustannustehokkaalla, vaikuttavalla ja kestäväällä tavalla.

Strategian lopulliseen versioon sisältyvät myös ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvät asiat, energia- ja kasvihuonekaasutaseet sekä kattavat vaikutusarviot valitusta politiikkatoimien kokonaisuudesta sisältäen ympäristövaikutukset, kansantalousvaikutukset, vaikutukset valtiontalouteen sekä sosiaaliset ja alueelliset vaikutukset.

Vastausohjeet vastaanottajille

Antaakseen lausunnon vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Lausunto pyydetään toimittamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa lausuntonsa.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet - > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om(at)gov.fi.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan myös toimittaa sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem(at)gov.fi. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero **VN/1046/2025**.

VAHVA-ministeriöitä pyydetään ensisijaisesti antamaan lausunto lausuntopalvelu.fi:n kautta. Tämän lisäksi lausunto (vastaus) viedään VAHVAAan.

Aikataulu

Lausunto pyydetään jättämään ajalla 2.7. — **22.8.2025**.

Valmistelijat

Osastopäällikkö Riku Huttunen | työ- ja elinkeinoministeriö | riku.huttunen@gov.fi, p. 0295 047 277

Teollisuusneuvos Petteri Kuuva | työ- ja elinkeinoministeriö | petteri.kuuva@gov.fi, p. 0295 064 819

Neuvotteleva virkamies Markku Kinnunen | työ- ja elinkeinoministeriö | markku.kinnunen@gov.fi, p. 0295 064 792

Linkit

https://publications.vtt.fi/pdf/technology/2025/KEITO-keskipitkan_aikavalin_vaikutusarviot_VTT%20Technology_LUONNOS_010725.pdf - LUONNOS: Kansallisen energia- ja ilmastopolitiikan uudet toimet ja skenaariot

(KEITO) – keskipitkän aikavälin vaikutusarviot

Liitteet:

[EI strategia lausuntoversio.pdf](#)

[Kapitlen 1–3 i utkastet till energi- och klimatstrategi_4.7.2025.pdf](#)

Jakelu:

ABO Energy
Ahvenanmaan maakuntahallitus| Ålands landskapsregering
Akava
Ammattiliitto Pro | Fackförbundet Pro rf
Autoalan Keskuliitto ry
Autotuoja- ja teollisuus ry
Baltic Sea Action Group (Elävä Itämeri säätiö sr)
Bioenergia ry
Bios Tutkimusyksikkö
Business Finland
Changemaker
Climate Leadership Coalition ry
Climate Move
Elinkeinoelämän keskusliitto EK | Finlands Näringsliv EK
Elintarviketeollisuus
Energiateollisuus ry | Finsk Energi-industri rf
Energiavirasto | Energimyndigheten
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | NTM-centralen i Södra Österbotten
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon ELY-keskus| NTM-centralen i Södra Savolax
Etelä-Savon maakuntaliitto
Fingrid Oyj
Finnwatch ry
Fortum Oyj
Gasgrid Finland Oy
Geologian tutkimuskeskus | Geologiska forskningscentralen GTK
Green NorthH2 Energy Oy
Greenpeace
Huoltovarmuuskeskus | Försörjningsberedskascentralen
Hämeen ELY-keskus | NTM-centralen i Tavastland
Hämeen liitto
Ilmansuojeluyhdistys

Ilmastopaneeli | Finlands klimatpanel
Ilmastovanhemmat ry | Klimatföräldrarna
Ilmatieteen laitos | Meteorologiska Institutet
Kaakkois-Suomen ELY-keskus | NTM-centralen i Södra Finland
Kainuun ELY-keskus | NTM-centralen i Kajanaland
Kainuun liitto
Kaupan liitto | Finsk handel
Kemianteollisuus ry
Keski-Pohjanmaan liitto | Mellersta Österbottens förbund
Keski-Suomen ELY-keskus | NTM-centralen i Mellersta Finland
Keski-Suomen liitto
Kestävyyspaneeli | Expertpanel för Hållbar Utveckling
Kierrätysteollisuus ry
Kilpailu- ja kuluttajavirasto | Konkurrens- och konsumentverket KKV
KIVO - Suomen kiertovoima ry
Kolttien kyläkokous
Kuluttajaliitto | Konsumentförbundet ry
Kuntaliitto | Kommunförbundet
Kymenlaakson liitto | Kymmenedalens förbund
Lapin ELY-keskus | NTM-centralen i Lappland
Lapin liitto | Lapplands förbund
Liikene- ja viestintävirasto Traficom | Transport- och kommunikationsverket
Liikenne- ja viestintäministeriö | Kommunikationsministeriet
Luonnonvarakeskus | Naturresursinstitutet
Luontopaneeli | Finlands Naturpanel
Lähienergialiitto
Maa- ja metsätalousministeriö | Jord- och skogsbruksministeriet
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto | Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
Maan ystävät | Jordens vänner i Finland
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Metallinjalostajat ry
Metsähallitus | Forststyrelsen
Metsäteollisuus ry
Motiva Oy
Natur och Miljö
Neova
Nuorisoala ry | Ungdomssektorn rf
Oikeusministeriö | Justitieministeriet
Omakotiliitto | Finlands Egnahemsförbund
Opetus- ja kulttuuriministeriö | Undervisnings- och kulturministeriet
P2X Solutions Oy
Paikallisvoima ry | Lokalkraft
Paliskuntain yhdistys
Palvelualojen työnantajat Palta
Paperiliitto
Pelastakaa lapset ry | Rädda Barnen
Pirkanmaan ELY-keskus | NTM-centralen i Birkaland
Pirkanmaan liitto
Plan International Suomi

Pohjanmaan ELY-keskus | NTM-centralen i Österbotten
Pohjanmaan liitto | Österbottens förbund
Pohjois-Karjalan ELY-keskus | NTM-centralen i Norra Karelen
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus | NTM-centralen i Norra Österbotten
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon ELY-keskus | NTM-centralen i Norra Savolax
Pohjois-Savon liitto
Puolustusministeriö | Försvarsministeriet
Puutuoteteollisuus ry
Päijät-Hämeen liitto
Rakennusliitto | Byggnadsförbundet
Rakennusteollisuus RT
Rakli ry
Saamelaiskäräjät
Sahateollisuus ry
Satakunnan ELY-keskus | NTM-centralen i Satakunda
Satakuntaliitto
Sisäministeriö | Inrikesministeriet
Sitra
Sosiaali- ja terveysministeriö | Social- och hälsovårdsministeriet
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
St1 Nordic Oy
STTK ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK | Finlands Fackförbunds
Centralorganisation
Suomen Aurinkoenergiayhdistys ry
Suomen Biokierto ja biokaasu ry
Suomen huolinta- ja logistiikkaliitto | Finlands Speditions- och
Logistikförbund rf
Suomen Kaasuyhdistys ry
Suomen Kiinteistöliitto ry | Finlands Fastighetsförbund rf
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry | Finlands Transport och
Logistik SKAL
Suomen luonnonsuojeluliitto | Finlands naturskyddsförbund
Suomen luontoliitto
Suomen lämpöpumppuyhdistys SULPU ry
Suomen sähkönkäyttäjät ry
Suomen tekstiili & muoti
Suomen uusiutuvat ry
Suomen ympäristökeskus Syke | Finlands miljöcentral
Suomen Yrittäjät ry | Företagarna
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC
Teknologiateollisuus ry
Teollisuusliitto | Industrifacket
Ulkoministeriö | Utrikesministeriet
Uudenmaan ELY-keskus | NTM-centralen i Nyland
Uudenmaan liitto | Nylands förbund
Valtakunnallinen ilmastoyksikkö | Nationell klimatenhet
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT | Forskningscentral
Valtioneuvoston kanslia | Statsrådet

Valtiovarainministeriö | Finansministeriet
Vammaisfoorumi ry | Funktionsrättsforum
Varsinais-Suomen ELY-keskus | NTM-centralen i Egentliga Finland
Varsinais-Suomen liitto | Egentliga Finlands förbund
WWF Suomi
Yhdenvertaisuusvaltuutettu | Diskriminerings-ombudsmannen
Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi
Ympäristöministeriö | Miljöministeriet

Lausunnonantajan lausunto

Mitkään vastauskentistä eivät ole pakollisia, joten voit halutessasi vastata vain kannaltasi tarkoituksenmukaisempiin kohtiin. Monivalintakysymykset eivät myöskään ole pakollisia, mutta niihin vastaaminen nopeuttaa lausuntojen käsittelyä työ- ja elinkeinoministeriössä.

Lausunnonantajan taho

- ☐ Ministeriö
- ☐ Muu valtiollinen toimija, esimerkiksi virasto
- ☐ Kaupunki, kunta tai maakunta
- ☐ Yritys
- ☐ Tutkimuslaitos, yliopisto tai korkeakoulu
- ☐ Toimiala- tai etujärjestö
- ☐ Yksityishenkilö
- ☐ Muu taho

Mikäli vastasit "muu taho", voit tarkentaa vastaustasi alla

LAUSUNTO

- ☐ Ei lausuttavaa
- ☐ Yhdyn esitykseen, ei muuta lausuttavaa
- ☐ Yhdyn toisen tahon lausuntoon

Mikäli vastasit yhtyväsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä alle, mistä tahosta on kyse

Kysymykset energia- ja ilmastostrategiassa esitettävistä linjauksista

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielujen kasvattaminen (strategian luku 2.2)

- ☐ Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin
- ☐ En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja nielujen kasvattamista koskien

Uusiutuvan energian edistäminen (strategian luku 2.3)

- Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus uusiutuvan energian edistämistä koskien

Vety ja sähköpolttoaineet (strategian luku 2.4)

- Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus vetyä ja sähköpolttoaineita koskien

Energiatehokkuuden edistäminen (strategian luku 2.5)

- Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus energiatehokkuuden edistämistä koskien

Energiaturvallisuus (strategian luku 2.6)

- Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus energiaturvallisuuden edistämistä koskien

Ydinenergian käyttö (strategian luku 2.7)

- Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus ydinenergian käyttöä koskien

Energiamarkkinoiden kehittäminen (strategian luku 2.8)

- Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus energiamarkkinoiden kehittämistä koskien

Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky (strategian luku 2.9)

- Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus tutkimusta, innovointia ja kilpailukykyä koskien

Verotus (strategian luku 2.10)

- Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus verotusta koskien

Ilmastonmuutokseen sopeutumisen vahvistaminen (strategian luku 2.11)

- Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus ilmastonmuutokseen sopeutumista koskien

EU-vaikuttaminen (strategian luku 2.12)

- Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus EU-vaikuttamista koskien

Kysymys politiikkatoimien vaikutusarvioista

Nykytilanne ja arviot politiikkatoimien vaikutuksista (strategian luku 3)

- Yhdyn tämän osa-alueen arvioihin
- En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus politiikkatoimien vaikutusarvioista

Muuta kommentoitavaa energia- ja ilmastostrategiaan liittyen

Avoin vastaus energia- ja ilmastostrategiaan liittyen

Tirkkonen Juhani
Työ- ja elinkeinoministeriö

Kinnunen Markku
Työ- ja elinkeinoministeriö